

ทำสงครามนอกแบบต่อประเทศสเปนด้วยการสนับสนุนนายพลฟรังโกล้มล้างรัฐบาลสเปน ซึ่งเป็นการเข้าหาฝรั่งเศสและอังกฤษโดยอ้อมไปข้างหลัง ซึ่งทำให้ฝ่ายตรงข้ามเข้าไปในด้าน มหายุทธศาสตร์ โดยทำให้ฐานะทางด้านตะวันตกของฝรั่งเศสและอังกฤษอ่อนแอลง และเมื่อ กำลังในไรน์แลนด์ของเยอรมนีเข้มแข็งขึ้น ชายแดนเยอรมนีด้านตะวันตกจึงมีความปลอดภัย

จะเห็นว่าการดำเนินการต่อประเทศรอบข้างของเยอรมนีอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตาม ที่กล่าวมาส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติในลักษณะรุกเงี้ยวหรือเป็นการปฏิบัติโดยสันติ โดยอาศัย การโฆษณาชวนเชื่ออย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพเป็นฉากกำบังทำให้ฮิตเลอร์ได้ทำลาย อิทธิพลของฝรั่งเศสในยุโรปตอนกลางลงได้ ตลอดเวลาของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การเข้าหาข้าศึกทางอ้อม และยุทธศาสตร์การป้องกันอยู่นั้นกำลังของเยอรมนีก็เข้มแข็งขึ้น เรื่อยๆ ทั้งในทางตรงโดยการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์จำนวนมหาศาล และทางอ้อมโดยการ ลดกำลังของประเทศสำคัญๆที่จะเป็นภัยคุกคามด้วยการตัดทอนพันธมิตรของประเทศเหล่านั้นให้หมดไป ดังเช่นการล้มล้างรัฐบาลสเปนดังที่ได้กล่าวแล้ว

นักปฏิบัติการเชิงรุก

เมื่อฮิตเลอร์มีความได้เปรียบทางด้านการทหารและทางการเมืองโดยมีการป้องกันทาง ด้านตะวันตกซึ่งทำให้การแย่งยึดเอาไปแลนด์คืนโดยฝ่ายสัมพันธมิตรไม่สามารถกระทำได้

นอกจากนี้ ฮิตเลอร์ยังได้ชิงเปิดฉากสงครามขึ้นก่อนต่อประเทศเป็นกลางที่มีดินแดน ติดต่อกับประเทศเยอรมนี ขณะที่ประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรกำลังเชื่อมั่นว่าประเทศที่เป็นกลางเหล่านี้จะเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร ฮิตเลอร์ก็ได้ชิงบุกประเทศเหล่านี้เสียก่อนไม่น้อยกว่าห้าประเทศ

การปฏิบัติการเชิงรุกของฮิตเลอร์ มิได้เป็นการใช้กำลังทหารแต่เข้าดำเนินกลยุทธ์ แต่เพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการใช้การปฏิบัติใดๆก็ตามที่ทำให้ฝ่ายตรงข้ามต้องเป็นฝ่าย แก่ปัญหา ฮิตเลอร์ได้พัฒนาการใหม่ๆให้แก่ศิลปะของยุทธศาสตร์เชิงรุก โดยสามารถดำเนิน ยุทธศาสตร์ในขั้นต้นของมหายุทธศาสตร์ได้อย่างซ้ำซ้อน เหนือกว่าประเทศฝ่ายสัมพันธมิตร ทั้งปวงโดยการพัฒนาและประสานกิจกรรมของการสงครามทุกรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ทุก อย่างซึ่งอาจใช้ปฏิบัติการต่อขวัญและกำลังใจของฝ่ายตรงข้าม

ฮิตเลอร์กล่าวว่า

การเตรียมมียังด้วยปืนใหญ่ในการเข้าตีตรงหน้าของทหารราบในการทำสงครามสนามเพลาะ จะเปลี่ยนเป็นใช้การโฆษณาชวนเชื่อแทนในอนาคต เพื่อที่จะทำลายข้าศึกทางจิตวิทยาก่อนที่ข้าศึกจะทำการใดๆ วิธีที่จะทำให้ขวัญของข้าศึกถูกทำลายก่อนที่สงครามจะเริ่มขึ้นเป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าสนใจ ใครก็ตามที่มีประสบการณ์ในการทำสงครามอยู่ในแนวหน้าย่อมต้องการจะละเว้นการนองเลือดที่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ทั้งสิ้น การทำให้เกิดความสับสนทางใจ ความรู้สึกขัดแย้ง ความลังเล การเสียขวัญเหล่านั้นเป็นอาวุธของเรา บทเรียนต่างๆจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นเคล็ดลับของยุทธศาสตร์แบบใหม่ สำหรับข้าพเจ้าย่อมใช้ได้ทุกวิถีทาง หลักประจำใจของข้าพเจ้าคือ จงทำลายข้าศึกโดยวิถีทางใดๆ และทุกๆวิถีทาง (“ยอดยุทธศาสตร์ยอดขุนพล” , 2532 : 202)

ความสัมพันธ์ระหว่างฮิตเลอร์

กับกองทัพเยอรมัน

ความสัมพันธ์และรวมทั้งความขัดแย้ง ระหว่างฮิตเลอร์กับบรรดานายพลของกองทัพเยอรมันนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เมื่อฮิตเลอร์แต่ง “การต่อสู้ของข้าพเจ้า” ได้เคยเขียนไว้ว่า “กองบัญชาการสูงสุดของเยอรมันนั้นวิเศษที่สุดในโลกตั้งแต่ได้เคยประสบมา”(“วาระสุดท้ายของฮิตเลอร์” , 2517 : 7)

แต่พอฮิตเลอร์ได้มีอำนาจ และคุมการบริหารได้ด้วยตนเองแล้ว ก็เริ่มไม่พอใจในกองบัญชาการสูงสุด เพราะกองบัญชาการนั้นมีนโยบายเป็นของตนเอง และเพราะเคยออกความเห็นในเชิงบังคับต่อกษัตริย์ ก็ได้พยายามที่จะทำอย่างเดียวกันกับฮิตเลอร์ ฮิตเลอร์ได้เคยล้มสหบาลคนงานโดยไม่ต้องมีการต่อสู้ คนชั้นกลางก็เคยถูกปราบ ทางด้านผู้นำศาสนา ก็ไม่เกรงใจ หรือแม้แต่เมื่อปราบพวกคอมมิวนิสต์ได้แล้วก็อบรมเอาเข้าเป็นสมาชิกพรรคได้จำนวนมาก แต่กองทัพกลับนั้นกลับไม่ยอมเข้าร่วมด้วยจริงๆ

เนื่องจากฮิตเลอร์ต้องอาศัยกองทัพ จะล้มเสียก็ไม่ได้ กลับมีแต่จะต้องขยายให้ใหญ่โตขึ้น จนกระทั่งในปีค.ศ.1934 กองทัพก็สามารถบีบให้ฮิตเลอร์ปราบพวกนาซีของตนเองที่มีความเห็นไปในทางซ้ายมากเกินไป (ตามที่ไดกล่าวไว้ในบทที่ 1 แล้ว) ครั้นเมื่อสงครามโลกครั้งที่2เกิดขึ้น กองทัพก็เห็นว่าฮิตเลอร์คิดบ้าคลั่งที่จะรบ จึงได้เตรียมจะปลดฮิตเลอร์จากตำแหน่ง แต่พอนายแซมเบอร์เลน นายกรัฐมนตรีอังกฤษยอมเดินทางมาเจรจาโดยสันติ

วิธีกับฮิตเลอร์ กองทัพบกก็ไม่สามารถที่จะปลดฮิตเลอร์ได้ตามที่ได้คิดไว้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าฮิตเลอร์มีความสามารถและลักษณะผู้นำ เพียงแต่แสดงการข่มขู่เท่านั้น ชาตินาซีมหาอำนาจอื่นๆก็เกรงกลัว

กองทัพบกนั้นมีจุดมุ่งหมายแต่พอประมาณ คือ อยากให้ประเทศเยอรมนีกลับมาเป็นประเทศมหาอำนาจ และมั่งคั่งพอที่จะมีกองทัพบกขนาดใหญ่ และมีสถานะเช่นเดียวกับสมัยสมัยจักรวรรดิก็เพียงพอแล้วจึงให้การสนับสนุนฮิตเลอร์ ซึ่งขณะนั้นประชาชนให้ความนับถือซึ่งฮิตเลอร์สามารถทำให้ประชาชนเหล่านั้น ยอมให้มีกองทัพขนาดใหญ่ได้ กองทัพบกจึงต้องยินดีสนับสนุนฮิตเลอร์ด้วยเหตุผลนี้ถึงแม้จะเห็นว่าการกระทำของฮิตเลอร์บางอย่างไม่เหมาะสมบ้างก็ดี ถึงกระนั้นกองทัพบกก็ไม่อยากให้ฮิตเลอร์คิดมากเกินไปสูงขยายอำนาจของตัวเอง และประเทศเยอรมนีมากเกินไปจนถึงกับจะสร้างรัฐนาซีซึ่งกองทัพบกไม่มีสิทธิพิเศษอยู่ในนั้น กองทัพบกเยอรมันไม่ปรารถนาให้มีการรบกับรัสเซีย เพราะเห็นว่าตามธรรมชาติแล้วควรเป็นพันธมิตรของประเทศเยอรมนี โดยไม่ได้สนใจในความแตกต่างของลัทธิการเมืองการปกครอง กองทัพบกคิดถึงแต่ประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ ฉะนั้นแม้ประเทศรัสเซียจะเป็นคอมมิวนิสต์ บรรดานายทหารของกองทัพก็ไม่ได้มีความรู้สึกรังเกียจ เมื่อได้บุกยึดโปแลนด์ และฝรั่งเศสได้อย่างราบคาบแล้วกองทัพบกก็มีความพอใจ แต่ผลสำเร็จนั้นเองกลับทำให้ฮิตเลอร์โลภมากยิ่งขึ้น อีกทั้งบรรดานายพลยังได้เคยชมเชยว่าฮิตเลอร์เป็น "นักยุทธศาสตร์ที่วิเศษที่สุด" อีกด้วยจึงทำให้ฮิตเลอร์แน่ใจว่าเขาเก่งกว่าบรรดานายพลทั้งหลาย ในเดือนมิถุนายน ค.ศ.1941 เขาจึงตกลงใจยกกองทัพบุกกรีซตามนโยบายของพรรคนาซี ที่จะต้องพยายามอพยพประชาชนเยอรมันซึ่งมีมากเกินไป ให้ไปตั้งภูมิลำเนาอยู่ทางตะวันออก

การสงครามกับรัสเซีย ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างกองบัญชาการทหารสูงสุดกับฮิตเลอร์ ถึงบรรดานายพลจะออกความเห็นคัดค้านโดยใช้หลักทางวิชาการเท่าใดก็ตาม ฮิตเลอร์ก็ไม่ฟัง จะได้แย้งอย่างไรฮิตเลอร์ก็ไม่เชื่อ คงเชื่อมั่นอยู่แต่เพียงว่าเยอรมนีจะต้องชนะรัสเซียได้อย่างง่ายดาย

ปีค.ศ.1941 เป็นปีที่พรรคนาซีโดยฮิตเลอร์ได้มีอำนาจเหนือบรรดานายพลและกองทัพเยอรมันอย่างแน่นนอนและเป็นปีที่สภาพการณ์ของผู้ที่อยู่ห้อมล้อมฮิตเลอร์เปลี่ยนจากการเป็นรัฐบาล กลายเป็นเสมือนราชสำนัก คือต่างพากันแก่งแย่งเพื่อจะเป็นทายาททางการเมืองต่อจากฮิตเลอร์ จุดนี้จึงเริ่มเป็นความเสื่อมถอยของฮิตเลอร์และพรรคนาซีของเขา

ความสำเร็จอย่างใหญ่หลวงโดยการปฏิบัติการเชิงรุกในอย่างต่อเนื่องช่วงระยะแรกของสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้ทำให้ฮิตเลอร์เชื่อมั่นว่า การรุกรานจะช่วยแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง เหมือนกับที่นโปเลียนเคยมีความเชื่อเช่นนี้มาแล้ว ซึ่งในตอนปลายของสงครามความเชื่อของฮิตเลอร์ก็ได้รับการพิสูจน์ว่าการที่จะชนะสงครามได้นั้นมีปัจจัยหลายประการที่จะต้องประสานสอดคล้องกัน และสิ่งหนึ่งที่มิอาจมองข้ามไปได้นอกเหนือจากหลักการสงครามก็คือ หลักธรรม และ วัตถุประสงค์สูงสุดอันได้แก่ "สันติภาพ"